

საქართველოს ბარემოს დაცვის მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № 16

„30“ 03 2011 წ.

მ. თბილისი

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება ტექნიკური და სამშენებლო ინსპექციის მიერ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი შპს „საქართველო-ურბან ენერჯი“-ს მიერ დაგეგმილი „ფარავანჭესი-ახალციხე“-ს 220 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

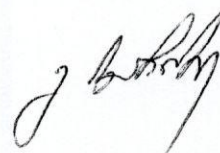
„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ე ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №2; 25.03.2011წ ქალაქ „ფარავანჭესი-ახალციხე“-ს 220 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე.
2. ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.
3. შ.პ.ს „საქართველო-ურბან ენერჯი“-მ უზრუნველყოს პირველი პუნქტით განსაზღვრული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების შესრულება.
4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება ტექნიკური და სამშენებლო ინსპექციას და შპს „საქართველო-ურბან ენერჯი“-ს.

5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინგოროყვას ქ.№7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №2; 25.03.2011წ და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭახნაკიას მოხსენებითი ბარათი.

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

ეგ ზავდება: ნებართვების სამსახურს, საქართველოს ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების გარემოს დაცვის ინსპექციას, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახელმწიფო საკვეუწეებო დაწესებულება ტექნიკური და სამშენებლო ინსპექციას და შპს „საქართველო-ურბან ენერჯი“-ს.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი; გ. გულუას ქა, ტელ: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ —2—

“—25—” —03— 2011 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ფარაენაჰესი ახალციხეს 220 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს „საქართველო-ურბან ენერჯი“, თბილისი ჭავჭავაძის გამზ. №37დ
3. განხორციელების ადგილი – ასპინძის და ახალციხის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 09.03.2011წ;
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შ.პ.ს სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა „გამა“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილება

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია „შ.პ.ს „საქართველო – ურბან ენერჯი“-ს მიერ დაგეგმილი ფარავანძის-ახალციხეს 220 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის “მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. წარმოდგენილი ანგარიშის თანახმად, შემოთვალვებულ ვარიანტს უპირატესობა მიენიჭა იქიდან გამომდინარე, რომ ეგხ-ის საპროექტო ტრასა 35,2 კმ სიგრძისაა. ის ოდნავ მოკლეა სხვა ალტერნატიულ ტრასასთან შედარებით, ნაკლებ მდინარის გადაკვეთას საჭიროებს და ხელსაყრელია, როგორც ენერჯი-ს დახმარებით დაგეგმილი ეკონომიკური თვალსაზრისით.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

დაგეგმილია ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა ასპინძისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე. ხაზი დააკავშირებს ფარავანის პიდროელექტროსადგურს ახალციხის მახლობლად მშენებარე ქვესადგურთან. ხაზი იწყება ფარავანძის 220 კვ პორტალიდან, გადის მდინარეების მტკვრისა და ფარავანის ხეობების გამყოფი ქედის თხემზე, მიყვება ფარავანის ხეობის მარცხენა ფერდს მდინარის დინების საწინააღმდეგო მიმართულებით, კვეთს მდ. ფარავანს და ადის ფარავანის ხეობის მარჯვენა ფერდზე, სადაც გადის სოფლების საროსა და ხიზაბავრას შორის და პარალელურად მიუყვება „ვარძია-110“ ეგხ-ს დაბა ასპინძამდე. ასპინძის შემდეგ ტრასა გადის უმოქმედო 500 კვ-იან ეგხ-ს პარალელურად სოფ. აგარის ტერიტორიამდე. აქედან ტრასა მკვეთრად უხვევს უმოქმედო 500 კვ-იანი ეგხ-დან მარცხნივ და უერთდება ახალციხის მშენებარე ქვესადგურის ტერიტორიაზე. დერეფანი მოიცავს. სათიბ-საძოვრებს, სახნავ-სათეს ფართობებს, საკარმიდამო ნაკვეთებს და სხვა. საპროექტო ტრასა კვეთს ან უშუალოდ ემიჯნება დასახლებულ პუნქტებს. სამშენებლო დერეფნის ფარგლებში მოქცეულია 2 მნიშვნელოვანი ეგხ – ვარძია 110 და 500 კვ-იანი უმოქმედო ეგხ. აღნიშნული გადამცემი ხაზები ტრასის უმეტეს ნაწილს ამ დერეფნის ფარგლებში გადის. ეგხ-ს საპროექტო ტრასა 35,2 კმ სიგრძისაა.

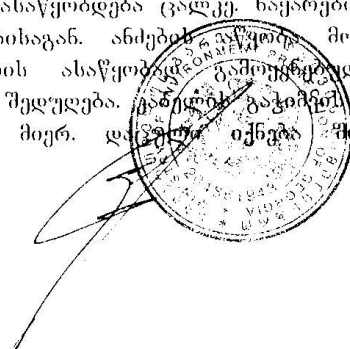
წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით საპროექტო ელექტროგადამცემი ხაზის ტრასაზე გათვალისწინებულია 147 ანძის დაყენება, მათ შორის 109 შუალედური და 38 კუთხური საყრდენია. საყრდენების სექციები ჭანჭიკიანია. სექციების საყრდენებად შეკვრა ხდება სამონტაჟო ჭანჭიკებით საყრდენის მონტაჟის ადგილზე. ლითონის საყრდენებისათვის საძირკვლად გამოიყენება რკინაბეტონის ასაკრები საძირკვები. ჰორიზონტალური დატვირთვების მისაღებად, რომელიც აღემატება საძირკვების მზიდუნარიანობას, გამოიყენება რკინაბეტონის ასაკრები რიგელები, რომლებიც საძირკვებს ლითონის დეტალებით უერთდება. ეგხ ტრასაზე დიდი კუთხეებისა და ქარის დატვირთვების გამო აუცილებელი იქნება მარკის კოჭების გამოყენება.

იზოლაციისათვის გამოყენებული იქნება PC70-D და PC120-A ტიპის მინის იზოლატორები. მშენებარე 220 კვ ეგხ-ზე გამოყენებულია მეხდამცავი G-70 გვარლი. გვარლის დამჭერი იზოლატორების ტიპია I×PC70-D, ხოლო საანკერო იზოლატორების სამაგრის ტიპი –I×PC120-A.

მოქმედი ნორმატივების შესაბამისად და მშენებლობის რაიონის კლიმატური პირობების გათვალისწინებით, მშენებარე 220 კვ-იან ელექტროგადამცემ ხაზზე რეკომენდებულია AC- 150/24 მარკის სადენის გამოყენება. იმ მალეში, სადაც საჭირო იქნება სადენის ვიბროდაცვა გამოიყენება GBH-5-25 ტიპის ვიბრონამქრობი. მოქმედი ნორმატიული დოკუმენტების თანახმად, ეგხ-ის ყველა საყრდენის საძირკველში გათვალისწინებულია ხელოვნური დამამიწებლების მოწყობა. ეგხ-ს გადაკვეთისას გასათვალისწინებელია საყრდენებს შორის გაჭიმული სადენის გადახრა მის მართობულად მიმართული ქარის დროს. იმის გათვალისწინებით, რომ გადახრა მაქსიმალურია ხაზის ორ საყრდენს შორის შუა წერტილში, ხაზის გადაკვეთის დაგეგმარებისას გადაკვეთა ანძახთან ახლოს უნდა მოხდეს. ამასთანავე უფრო მაღალი ძაბვის ეგხ-ის სადენები, ნაკლები ვოლტაჟის ეგხ-ის სადენზე მაღლა უნდა იყოს გაყვანილი.

საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული გზები და ხიდეები, რომლებიც მშენებლობის დროს იქნება გამოყენებული, თავისი გეომეტრიული და სხვა პარამეტრებით აკმაყოფილებს შესაბამის ტექნიკურ მოთხოვნებს. პროექტის მიზნებისათვის მოეწება მისასვლელი გზები საერთო სიგრძით 28.8 კმ-მდე. თუ გაითვალისწინებთ, რომ აღნიშნული სიგრძე გადანაწილდება 147 ანძაზე, თითო ანძისათვის მოსაწეობი გზის საშუალო სიგრძე დაახლოებით იქნება 200მ. სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ გზები გამოყენებული იქნება ხაზის ოპერირების დროს საჭირო მომსახურებისათვის, რომელიც გაუადვილებს ადგილობრივ მოსახლეობას გადაადგილებას. საპროექტო ტრასის საწეისი მონაკვეთის ძირითადი ნაწილი ფარავანქისიდან მდ. ფარავნის ხეობის მარჯვენა ფერდის თხემამდე რთული რელიეფის პირობებში გადის, სადაც გადამცემი ხაზის საყრდენების მოსაწყობად საჭირო გახდება ვერტიკალური გამოყენება, შესაბამისად ტრასის ამ მონაკვეთში მისასვლელი და სამომსახურეო გზების მოწყობა გათვალისწინებული არ არის.

ანძების საძირკვლის მოსაწყობად გამოყენებული იქნება ასაწეობი რკინაბეტონის კონსტრუქციები. მიწის სამუშაოების დაწყებამდე მოიხსნება და დროებით ნაყარში გადაიტანება ნიადაგის ზედაპირული ნაყოფიერი ფენა, რომელიც შემდგომ გამოყენებული იქნება ტერიტორიის რეკულტივაციისთვის. ნიადაგის ქვედა ფენა დასაწყობდება ცალკე ნაყარები დაცული იქნება ქარის და წელის ზემოქმედებისაგან. ანძების დასაწყობად მოხდება მათი მონტაჟის ადგილზე კონსტრუქციის ასაწყობად გამოყენებული იქნება სამონტაჟო ტანჯიკები, ნაწილობრივ შედუღება. კანონის გაჭიმვის მეთოდი განსაზღვრული იქნება კონტრაქტორის მიერ. დაკვეთა იქნება მხოლოდ ერთი უსაფრთხოების

სტანდარტები. უზრუნველყოფილი იქნება აუცილებელი ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები.

აფარიული სიტუაციების თავიდან აცილების და ხაზის უსაფრთხო ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად მოხდება ხეების პერიოდული გადაბუდევა. მოჭრილი ტოტები შეიძლება იქნას გამოყენებული ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ. მოხდება მოჭრილი ტოტების გასხვისების ზონიდან გატანა სახანძრო უსაფრთხოების მიზნით. ხაზის ექსპლუატაციის პროცესში განხორციელდება ანძების და საძირკველების მდგომარეობის მონიტორინგი სტაბილურობის დარღვევის და შესაძლო ეროზიული პროცესების განვითარების თავიდან აცილების მიზნით. ხაზის შეკეთების საჭიროების შემთხვევაში სამუშაოები შესრულდება სათანადო კვალიფიკაციის მქონე პერსონალის მიერ.

მოსამზადებელი და სამშენებლო სამუშაოები ზოგადად მოიცავს: ბანაკის/ბაზის მოწყობას (გამოყენებული იქნება ფარავანკის მშენებლობისთვის მოწყობილი ორი ბანაკი); მისასვლელი გზების მოწყობას (საერთო სიგრძით 28.8 კმ); სამშენებლო მოედნების მოწყობა/მომზადებას; ანძების და იზოლატორების აწყობა/დაყენებას; სადენების გაჭიმვას; დამიწების და მეხამრიდი გვარლების მონტაჟს. გარემოსადმი შესაძლო ზიანის თავიდან აცილების მიზნით ბანაკის ორგანიზაციის, ფუნქციონირების და ლიკვიდაციისას გათვალისწინებული და დაცული იქნება გარემოსდაცვითი მოთხოვნები.

სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პერიოდში სასამელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული იქნება სამშენებლო მოედნების მიმდებარე არსებული წყაროს წყლები. საჭიროების შემთხვევაში მოხდება წყლის შემოტანა ცისტერნით, ან ბუტილირებული წყლის გამოყენება. ტექნიკური მიზნებისათვის გამოყენებული იქნება მდ. ფარავნის/მტკვრის წყალი.

სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების რაოდენობა განისაზღვრება გამოყენებული სასამელ-სამეურნეო წყლის რაოდენობით. ძირითადი სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები საკანალიზაციო კოლექტორით ჩართული იქნება გამწმენდ დანადგარში. გაწმენდის შემდეგ წყალი ჩაედინება მდ. მტკვარში.

ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობისათვის, მათ შორის დროებითი და მუდმივი სარგებლობისთვის, საჭირო მიწის ფართობი გათვალისწინებულია საყრდენების მოწყობისათვის და სადენებისა და გვარლების მონტაჟისათვის.

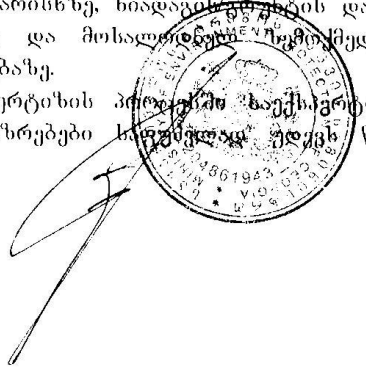
მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რაოდენობა დამოკიდებულია მომსახურე პერსონალის რაოდენობაზე. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების დროებითი განთავსებისათვის ტერიტორიაზე დაიდგმება ჰერმეტიკული და სათანადო მარკირების მქონე კონტეინერები. ტერიტორიიდან ნარჩენების გატან მოხდება უახლოეს ნაგავსაყრელზე შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

უგზ ტრასა კვეთს სამ დასახლებულ პუნქტს (სოფ. იდუმალა, სოფ. ნიხორეში, სოფ. აგარა), დანარჩენები 310-2500მ-ით არიან დაშორებული უგზ ტრასას. ხმაურის ზემოქმედების შეფასებისას მხედველობაში იქნა მიღებულ ტიპური ხმაურის ტექნიკის მუშაობისას და უახლოესი რეცეპტორის დაშორებ

ხმაურის წყაროსაგან. ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაური მოსალოდნელია ტექნოლოგიებისას - ტექნიკის, პერსონალის მოძრაობის/მუშაობის, გამო-
ზემოქმედების სიდიდე დამოკიდებული იქნება სამუშაოების მასშტაბსა და
ტიპზე.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია და დაგეგმილია გარემოზე მოსალოდნელი
შემარბილებელი ღონისძიებები კერძოდ: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე
ნივთიერებების გაფრქველაზე, ხმაურის გაფრქველაზე, ზემოქმედება
ზედაპირული წყლების ხარისხზე, ნიადაგის ტენიანობის დაბინძურების რისკებზე,
ნარჩენების წარმოქმნაზე და მოსალოდნელი ზემოქმედებაზე, ადგილობრივი
გზების საფარის დაზიანებაზე.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროექტის ხელშეკრულების კომისიის წევრების
მიერ გამოთქმული მოსაზრებები ხარისხიანად უღებს წინამდებარე დასკვნის
მესამე თავს.

Handwritten signature and official circular stamp of the Environmental Expertise Center of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Georgia. The stamp contains the text: "საქართველოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის ცენტრი" and "საგარეო ურთიერთობების განყოფილება".

III. პირობები

1. ობიექტის ხელმძღვანელობამ მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს აწარმოოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგი (თვითმონიტორინგი კვარტალში ერთხელ);
2. ობიექტის საქმიანობა განხორციელდეს გ.ზ.შ. ანგარიშით წარმოდგენილი ელექტროგადამცემი ხაზის სქემის და განხილული შემარბილებელი ღონისძიებების შესაბამისად.
3. ობიექტის ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს ობიექტის მშენებლობის, ექსპლუატაციის დროს წარმოქმნილი ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, აღრიცხვა, დროებით უსაფრთხოდ განთავსება, გადამუშავების ან გაუვნებლობის მიზნით შესაბამისი გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე ორგანიზაციებზე გადაცემა.
4. ობიექტის ხელმძღვანელობის მიერ:
 - ხე-მცენარეების მოჭრა განხორციელდეს კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით;
 - დადგინდეს მოსაჭრელი ხე-მცენარეები არის თუ არა წითელი ნუსხის სახეობა და ასეთის არსებობის შემთხვევაში შემდგომი ქმედებები განხორციელდეს წითელი ნუსხისა და წითელი წიგნის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად;
5. მშენებლობის პერიოდში უზრუნველყოფილი იქნას ბიომრავალფეროვნებაზე ზეგავლენის მონიტორინგის წარმოება და საჭიროების შემთხვევაში შემუშავდეს დამატებითი შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.
6. ობიექტის ხელმძღვანელობამ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საინჟინრო-გეოლოგიური შესწავლა და შესაბამისად განსაზღვროს შემარბილებელი ღონისძიებები, როგორც გ.ზ.შ ანგარიშით არის განსაზღვრული.
7. საქმიანობის განმახორციელებელმა ოპერირების პროცესში შეასრულოს თვითმონიტორინგი მუშა პროექტით გათვალისწინებული მონაცემების მიხედვით.
8. ელექტროგადამცემი ხაზის მუშა პროექტის დამუშავებისას, ტოპოგრაფიის და კლიმატური პირობების, ასევე საყრდენების მარკების დაზუსტების გათვალისწინებით დადგინდეს საყრდენების რაოდენობა, რაც გამოიწვევს შემარბილებელ ფაქტორს გამოსაყოფი ფართის შემცირებით.

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება ტექნიკური და სამშენებლო ინსპექციის მიერ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი შპს „საქართველო-ურბან ენერჯი“-ს მიერ დაგეგმილი „ფარაფანჯისი-ახალციხე“-ს 220 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ესკპლუატაციის“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ნებართვების სამსახურის უფროსი:

ნიკოლოზ ჭახნაძე
(სახელი, გვარი)

ბ.ა.

